

Aan de beheerders van het gemeentefonds

p/a
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
de heer R.H.A. Plasterk
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R.W. Timmers

SVT/IBT

Doorkiesnummer (023) 514 3562

timmersr@noord-holland.nl

1 | 1

Betreft: provinciaal verslag 2015 - artikel 12 FVW Muiden

Excellentie,

Verzenddatum

16 SEP. 2014

Kenmerk

350290/457167

Uw kenmerk

In maart 2014 heeft de raad van de gemeente Muiden voor het begrotingsjaar 2015 een aanvraag ingediend voor aanvullende steun uit het gemeentefonds op grond van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet.

In het Besluit financiële verhouding 2001 (artikel 20) is geregeld dat Gedeputeerde Staten aan de beheerders van het gemeentefonds verslag uit brengen over de financiële positie van de gemeente. Ons verslag hierover treft u hierbij aan.

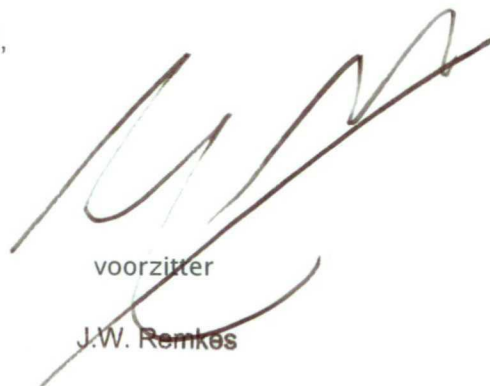
Een afschrift van deze brief en het bijbehorende verslag hebben wij gezonden aan de Raad voor de financiële verhoudingen en aan de gemeenteraad van Muiden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
G.E.A. van Craaikamp

voorzitter
J.W. Remkes

BIJLAGE 1

ARTIKEL 12 VERSLAG MUIDEN

***PROVINCIAAL VERSLAG IN HET KADER VAN DE AANVRAAG OM
AANVULLENDE STEUN UIT HET GEMEENTEFONDS VOOR 2015 DOOR DE
GEMEENTE MUIDEN***

Inleiding

In het kader van de aanvraag om aanvullende steun uit het Gemeentefonds voor het jaar 2015 door de gemeente Muiden moeten wij, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, een verslag opstellen van het door ons uitgevoerde financieel toezicht op de gemeente in de afgelopen jaren.

Wij zijn van mening dat de Muidense situatie aan te merken is als een bijzondere situatie. Normaliter zal een gemeente extra steun uit het Gemeentefonds aanvragen als zij de structurele lasten niet meer gedekt kan krijgen met de te genereren structurele middelen als gevolg van of eigen beleid of externe factoren die niet beïnvloedbaar zijn voor de gemeente.

De bijzondere situatie heeft te maken met het conflict dat is ontstaan met de KNSF Vastgoed over de ontwikkeling van het terrein De Krijgsman. Om een oplossing voor dit conflict te vinden zijn in een vaststellingsovereenkomst tussen de KNSF en de gemeente afspraken gemaakt over de herontwikkeling van het terrein. De gemaakte afspraken hebben voor de gemeente forse financiële consequenties waardoor het begrotingsevenwicht aanmerkelijk en structureel verstoord wordt. Wij zijn van mening dat zonder de verwerking van deze financiële consequenties de gemeente (nog) niet richting artikel 12 had hoeven afdalen.

Gelet op deze situatie is - in samenspraak met de inspecteurs van BZK - besloten dat kan worden volstaan met een beperkte versie van verslag, waarbij hoofdzakelijk zal worden ingegaan op de feitelijke oorzaak voor het aanvragen van de extra steun, namelijk de consequenties van het zgn. KNSF dossier.

Voor de beeldvorming wordt in het rapport echter ook een aantal algemene zaken en specifieke onderwerpen benoemd dat ook van invloed is geweest op de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente.

Uiteindelijk resulteert dit rapport in een advies aan de beheerders over de artikel 12-aanvraag van de gemeente.

Samenvatting

De financiële situatie van de gemeente Muiden is al een aantal jaren marginaal te noemen. In 2007 slaagde de gemeente er niet meer in een sluitende begroting en meerjarenperspectief vast te stellen, mede vanwege de hoge externe advocaatkosten en de ambtelijke inzet voor het KNSF dossier. Te treffen maatregelen zouden op termijn moeten leiden tot een herstel van het evenwicht. Hierover werden met ons afspraken gemaakt; het instellen van preventief toezicht bleef daardoor voor dat jaar achterwege.

In juli 2007 werd het preventieve financieel toezicht ingesteld voor Muiden op grond van artikel 21 van de Wet algemene regels herindeling in verband met de voorgenomen fusie met Naarden, Bussum en Weesp. Tijdens dit proces zijn de financiële besluiten steeds onder de vlag van dit toezichtregime beoordeeld.

Vastgesteld kon worden dat Muiden kampte met incidentele begrotingstekorten en een forse afname van het eigen vermogen. De grepen uit de algemene reserve waren hoofdzakelijk het gevolg van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (dekking ineens), het dekken van extra personeelslasten voor het uitvoeren van de eigen taken, maar ook voor het doen van werkzaamheden die van buiten de gemeente op Muiden afkwamen zoals de aanleg van het nieuwe snelweg tracé Schiphol-Amsterdam-Almere, de Bloemendalerpolder, het KNSF-terrein.

Hoewel de handelwijze van de gemeente wellicht te rechtvaardigen was vanuit het oogpunt van op stapel staande fusie hebben wij de gemeente in deze periode toch diverse keren gewezen op deze situaties en aangedrongen op het nemen van maatregelen.

Het herindelingsvoorstel werd uiteindelijk niet door de Tweede Kamer overgenomen. Om die reden hebben wij voor het jaar 2012 ook het preventieve financieel toezicht op grond van de Gemeentewet ingesteld. De begrotingspositie van de gemeente Muiden gaf naar ons oordeel daartoe namelijk aanleiding.

In de zijlijnen begaf zich het conflict met de KNSF Vastgoed. In de gemeente Muiden ligt het terrein van de voormalige Koninklijke Nederlandse Springstoffen Fabriek (KNSF-terrein), waar ontwikkeling van woningbouw en kantoren is voorzien mede als doel om het terrein te saneren. Afspraken hierover waren vastgelegd in een tweetal intentieovereenkomsten (in 2002 tussen provincie, rijk (VROM) en grondeigenaar, en in 2003 tussen gemeente en de eigenaar) maar bij de uitwerking ervan is een geschil ontstaan tussen gemeente en ontwikkelaar KNSF Vastgoed over het aantal te realiseren woningen/kantoren in relatie tot het te handhaven natuurgebied. De ontwikkelaar heeft de gemeente Muiden verweten het project te vertragen, waardoor hij financiële schade ondervonden. Daarin is de ontwikkelaar door de bestuursrechter voor een bepaalde periode in het gelijk gesteld en is Muiden door de rechter verzocht voor deze

afgebakende periode een zogenaamde schadestaat op te stellen. In hoger beroep heeft de KNSF een claim neergelegd van € 376 mln.

Inmiddels zijn tussen Muiden en KSNF Vastgoed in een vaststellingsovereenkomst (VOK) nieuwe afspraken gemaakt over de herontwikkeling van de Krijgsman onder gelijktijdige finale kwijting van alle aanspraken over en weer uit het verleden. In deze VOK zijn nieuwe afspraken gemaakt over het ruimtelijk programma en zijn financiële afspraken gemaakt tussen de gemeente en KNSF Vastgoed over hoe de realisatie daarvan mogelijk te maken. Met deze afspraken is voor de gemeente Muiden een bedrag gemoeid van in totaal € 29 mln. Verwerking hiervan binnen de begroting van Muiden leidt tot lastenverzwaring van circa € 13 mln. voor 2014 en structureel jaarlijks daarna tot een bedrag van € 1,1 mln.

Hoewel daarmee een situatie ontstond die voor de gemeente niet meer zelfstandig op te lossen was, waren deze kosten feitelijk voor Muiden onontkoombaar om het effectueren van de (nog veel hogere) dreigende schadeclaim te voorkomen. Uiteindelijk wordt nu gezocht naar een oplossing via extra steun uit het Gemeentefonds. Om voor behandeling in aanmerking te komen zal de gemeente de OZB verhogen tot het norm niveau artikel 12.

Advies

Er is sprake van een aanmerkelijk structureel tekort. Ook het weerstandsvermogen is onvoldoende. De gemeente voldoet de normen die door de fondsbeheerders zijn opgesteld voor het belastingpakket artikel 12.

Wij adviseren de gemeente Muiden voor het begrotingsjaar 2015 een zodanig aanvullende steun uit het Gemeentefonds te verlenen, dat daarmee de kosten voortvloeiende uit de VOK kunnen worden gecompenseerd, waarmee tevens wordt bereikt dat de zeer gewenste herindeling tussen de gemeenten Muiden, Naarden en Bussum voor fusiepartners geen financiële drempel meer oplevert.

Karakteristiek van de gemeente Muiden

Muiden is een gemeente in de Vechtstreek. De Vechtstreek behoort tot twee provincies: Utrecht en Noord-Holland. Het gebied strekt zich uit van de stad Utrecht, langs Oud-Zuilen, Maarssen, Breukelen, Nieuwersluis, Loenen, Vreeland, Nederhorst den Berg, Nigtevecht, Weesp tot aan Muiden.

Muiden heeft twee kernen; het vestingstadje Muiden aan de monding van de Vecht en het brinkdorp Muiderberg. Muiden kenmerkt zich als een gezellig toeristisch stadje aan de rand van het IJmeer. De haven en de sluis spelen hierin een centrale rol. Muiderberg met de lommerrijke Brink en het strand aan de rand van het IJmeer ademt een andere sfeer. Het is een relatief rustige plek om te wonen; daar kan men tevens genieten van het strandleven en watersport voor de kust.

Muiden heeft een gunstige ligging ten opzichte van Amsterdam, Almere en het Gooi. De gemeente telt 6.286 inwoners en maakt deel uit van het samenwerkingsverband Regio Gooi en Vechtstreek. De gemeente heeft een oppervlakte van 36,51 km² (waarvan 22,06 km² water). De grote hoeveelheid wateroppervlak komt onder andere doordat de gemeentegrenzen doorlopen over het water in het IJmeer.

Bestuurlijke samenstelling

De gemeenteraad van Muiden telt 13 zetels; de verdeling is als volgt:

VVD	3
PvdA	3
D66	3
CDA	2
OMM	2

De coalitie wordt vanaf maart 2014 gevormd door VVD, D66, CDA en OMM. Het college kent twee wethouders; één vanuit de VVD en 1 extern aangetrokken wethouder. De burgemeester is sinds 2010 waarnemend.

Organisatie

De ambtelijke organisatie van de gemeente Muiden omvat 47 fte. Het ambtelijk apparaat is in de afgelopen jaren behoorlijk geslonken. Belangrijkste oorzaken hiervoor: doorgevoerde bezuinigingen en samenvoeging van functies, leegloop als gevolg van de voorgenomen fusie GV3, natuurlijk verloop en verdergaande samenwerking met andere gemeenten. Dit hield in de dat op sommige onderdelen kwaliteit moest worden ingekocht, vooral om uitvoering te kunnen geven aan een aantal Rijksopgaven binnen de gemeentegrenzen; op dit moment is deze inkoop nog steeds noodzakelijk.

Toetsing aan de formele voorschriften

Om voor een aanvullende uitkering in aanmerking te komen moet worden voldaan aan algemene voorschriften, waaronder criteria voor de belangrijkste eigen inkomstenbronnen van de gemeente.

Algemene voorschriften

In artikel 12, lid 2 van de Financiële-verhoudingswet zijn de voorwaarden opgenomen, waaraan moet worden voldaan om voor een aanvullende uitkering in aanmerking te komen.

De belastinginkomsten zullen moeten voldoen aan een minimumeis en de algemene middelen zullen aanmerkelijk en ook structureel tekort moeten schieten. Toetsing hiervan vindt plaats aan de hand van de begroting 2015.

Aanmerkelijk en structureel tekort

Voor de toelating tot artikel 12 wordt uitgegaan van het begrotingstekort van de bij de aanvraag vastgestelde begroting, inclusief gelijktijdig vastgestelde begrotingswijzigingen. De term aanmerkelijk én structureel tekort heeft zowel betrekking op de hoogte van het tekort alsook op de duur.

Een aanmerkelijk tekort is een tekort dat groter is dan 2% van de som van de uitkering uit het gemeentefonds (algemene uitkering, decentralisatie-uitkering, integratie-uitkeringen en deelfonds sociaal domein) en de OZB-capaciteit. Bij de bepaling van de OZB-capaciteit wordt uitgegaan van de volledige WOZ-waarde. Een tekort wordt als structureel en reëel beschouwd als naast de begroting ook de meerjarenraming in alle jaren niet sluitend is.

De drempel van het aanmerkelijke tekort bedraagt op basis van de begroting 2015 van Muiden € 161.261,-. Het geraamde begrotingstekort voor 2015 bedraagt € 1.134.231,- en is dus € 972.970 hoger dan het drempelbedrag.

De noodzaak, de uitvoerbaarheid en de onontkoombaarheid van de ramingen zullen nog nader worden beoordeeld. In vervolg daarop kan het relevante tekort worden vastgesteld. Dit zal onderdeel uitmaken van het proces dat in de komende periode zal worden doorlopen.

In het kader van het onderzoek artikel 12 heeft op dit moment derhalve nog geen diepgaand inhoudelijk onderzoek van de begroting 2015 plaatsgevonden. Dit geschiedt in samenwerking met BZK gaande het artikel 12 traject. Duidelijk is wel dat voor Muiden een bijzondere situatie geldt als gevolg van langdurige herindelingstrajecten en het geschil met de KNSF.

Eigen inkomsten (belastingpakket)

Een van de vereisten om in aanmerking te komen voor aanvullende steun is dat de gemeente de eigen inkomsten op een redelijk peil heeft. Voor de eigen heffingen uit het belastingpakket dient een gemeente te voldoen aan het redelijk peil, zoals voorgeschreven door de beheerders van het gemeentefonds.

Met ingang van 2009 is het OZB-tarief een percentage van de WOZ-waarde. Daarnaast geldt de eis van 100% kostendekkendheid bij de onderdelen afvalstoffen en riolering.

Onroerende zaakbelastingen

Het OZB-toelatingskaartje wordt sinds 2009 bepaald door gewogen gemiddelde OZB-tarieven, die in het gemeentefonds als rekestarieven worden gehanteerd, met een opslag van 20%.

In de begroting 2015 is een OZB opbrengst verantwoord van € 1.679.000. Dit is € 200.000 hoger dan de opbrengst geraamd in de begroting voor 2014. Hierbij is wel een correctie uitgevoerd ten gevolge van een afwaardering rondom de KNSF ad € 250.000. Feitelijk kan dus gesteld worden dat er een verhoging van de OZB heeft plaatsgevonden van € 450.000.

Deze verhoging was echter nog gebaseerd op de criteria geldend voor 2014. Inmiddels zijn de toelatingsvereisten artikel 12 voor 2015 bekend geworden. De minimaal vereiste opbrengst op het onderdeel OZB bedraagt hier € 1.832.960. De raad van Muiden is daarom voornemens om bij besluit van 18-09-2014 een verdere verhoging van de OZB door te voeren; in totaal zal het tarief met 8% worden verhoogd, zodat de opbrengst gelijk is aan het voor artikel 12 geldende normtarief.²

Rioolheffingen

100% kostendekking leidt tot een opbrengst van de rioolheffingen in de begroting 2015 van € 802.000. Met deze geraamde opbrengst zit de gemeente op de norm voor toelating tot artikel 12.

In 2015 wordt eenmalig € 223.000 vanuit de bestemmingsreserve ingezet omdat deze reserve hoger is dan noodzakelijk. Dit is met de toezichthouder en BZK besproken. De verordening rioolheffing 2015 is goedgekeurd.

Afvalstoffenheffingen

Voor afvalstoffenheffingen geldt eveneens de eis van 100% kostendekking. Muiden hanteert een kostendekkend tarief, waarin alle kosten met betrekking tot afvalinzameling zijn verwerkt. De geraamde opbrengst voor 2015 bedraagt € 976.000 en ligt op het niveau van de lasten, inclusief omzetbelasting, kwijtschelding en leegstand.

In 2015 wordt eenmalig € 210.000 (€ 170.000 extra ten opzichte van de jaarlijkse inzet) vanuit de bestemmingsreserve ingezet omdat ook deze reserve groter is dan noodzakelijk. Dit is met de toezichthouder en BZK besproken. De verordening afvalstoffenheffing 2015 is goedgekeurd.

De geraamde lasten voor de Grondstoffen en Afvalstoffen Dienst (GAD) in de Gooi en Vechtstreek zijn gelijk aan die van begroting 2014 en 2013.

Conclusie toetsing aan de formele voorschriften

De begroting 2015 is 20 februari 2014 vastgesteld en 21 februari 2014 aan ons gezonden. De begroting 2015 is dus in een uitzonderlijk vroeg stadium al vastgesteld. Hiervoor is gekozen om het mogelijk te maken dat het artikel 12 traject te kunnen afronden voor de datum van herindeling, namelijk 1-1-2016.

Zowel de begroting 2015 als de bijbehorende meerjarenraming 2015-2018 zijn niet sluitend bij ons aangeboden. De gepresenteerde tekorten overschrijden het vastgestelde drempelbedrag. Er is derhalve sprake van een aanmerkelijk en structureel tekort. Inhoudelijke toetsing van de begroting geschiedt gaande het artikel 12 traject.

De eigen inkomsten van OZB, rioolheffingen en afvalstoffenheffingen worden op het artikel 12 niveau gebracht, zodat de aanvraag in behandeling kan worden genomen.

Financiële positie MUIDEN.

Algemeen

In dit hoofdstuk wordt een indruk gegeven van de financiële positie van Muiden. Behalve aan de begrotingspositie is ook nog apart aandacht geschonken aan het weerstandsvermogen, de grondexploitatie en de grote projecten. Belangrijke aandachtspunten bij de beoordeling van de begroting zijn de eliminatie van de incidentele baten en lasten, de realiteitswaarde van de ramingen en de verwerkte componenten voortvloeiende uit de VOK betreffende De Krijgsman

Begroting 2014 / begroting 2015

Begrotingspositie

De oorspronkelijk begroting 2014 van Muiden is vastgesteld met een tekort van € 619.000,- inclusief een post voor onvoorziene uitgaven ad € 103.000,-. Dit betekent dat de gemeente per saldo een tekort op de begroting heeft van € 516.000.

Binnen de termijn van de meerjarenraming werd een herstel van het begrotingsevenwicht verwacht in 2017, maar bij de hardheid van de taakstellingen daartoe worden door de gemeente zelf al vraagtekens gesteld. Voor 2014 bestond volgens de gemeente sowieso onzekerheid over een binnen te halen bedrag van € 200.000 tot € 300.000.

Met het beeld van sluitendheid in 2017 schuift het herstel twee jaar naar achteren ten opzichte van het beeld zoals gepresenteerd bij de voorjaarsnota in 2013 (herstel van de tekortsituatie in 2015). Vanuit de provincie zijn ook kanttekeningen geplaatst bij diverse saneringsmaatregelen (bijvoorbeeld dekking vanuit verwachte legesopbrengsten en een voordeel door invoering van precario op leidingen van nutsbedrijven).

Vermogenspositie

Binnen de vermogenspositie van Muiden vertoont de algemene reserve blijkens de begroting 2014 op 1 januari een negatieve stand van € 586.000,-.³ Dit loopt op tot € 1,2 mln. aan het eind van 2014.

De geprognosticeerde tekorten voor 2015 (€ 242.231,-) en 2016 (€ 65.831,-) leiden uiteindelijk tot een negatieve stand van de stand ruim € 1,5 mln.

Toezichtregime

Ondanks het bovenstaande was de gemeente positief over de ontwikkeling van de financiële positie, omdat in 2013 alle voorgenomen bezuinigingen zijn gerealiseerd. De provincie daarentegen zag met de gepresenteerde gegevens het financiële beeld verslechteren. Zeker als geconstateerd kon worden dat - naast de bezuinigingen op subsidies, groenonderhoud en communicatiemiddelen naar inwoners - een deel van de gerealiseerde bezuinigingen 2013 slechts van administratieve aard waren. Het bezuinigen op openbare voorzieningen (vooral dus de politiek gevoelige onderwerpen) moest nog in 2014 (verkiezingsjaar) en 2015 plaatsvinden. Reden voor ons om Muiden ook voor 2014 onder het preventieve toezicht in het kader van de Gemeentewet te plaatsen.

Bijgestelde begrotingspositie

Vanuit de VOK zijn lasten ontstaan voor de gemeente die leiden tot bijstelling van het bovengeschetste begrotingsbeeld voor 2014 e.v. In onderstaande opzet zijn deze mutaties weergegeven. De verschillende posten corresponderen met de elementen uit de vaststellingsovereenkomst.

	2014	2015	2016	2017	2018
Correctie te ontvangen OZB KNSF 2007-2013	€ 1.800.000 N				
Correctie OZB opbrengst KNSF 2014-2016	€ 250.000 N	€ 250.000 N	€ 250.000 N		
Voorziening Plankosten (2013)	€ 1.000.000 N				
Bijdrage in de plankosten	€ 1.000.000 V				
Voorziening bovenwijkse voorzieningen	€ 110.000 N	€ 110.000 N	€ 110.000 N	€ 110.000 N	€ 110.000 N
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen	€ 110.000 V	€ 110.000 V	€ 110.000 V	€ 110.000 V	€ 110.000 V
Voorziening Aanlegkosten voetbalvelden	€ 1.000.000 N				
Bijdrage voetbalvelden	€ 1.000.000 V				
Bijdrage extern projectbureau	€ 200.000 N	€ 200.000 N	€ 200.000 N	€ 200.000 N	€ 200.000 N
Aankoop openbaar gebied	€ 3.400.000 N				
Inrichting openbaar gebied	€ 3.800.000 N				
Beheer en onderhoud openbaar gebied	€ 3.200.000 N				
Rentelasten	€ 322.000 N	€ 442.000 N	€ 584.000 N	€ 584.000 N	€ 584.000 N
Transactiekosten	€ 400.000 N				
Financieel effect Vaststellings-overeenkomst op de begroting	€ 13.372.000 N	€ 892.000 N	€ 1.334.000 N	€ 1.084.000 N	€ 1.084.000 N

De verwerking van de overeenkomst in de begroting leidt tot een verzwaring van de begroting 2014 ad € 13.372.000 en een toename van de structurele lasten olopend tot € 1.084.000 in 2018.

³ De jaarrekening 2013 laat per ultimo een negatieve stand zien van € 532.789

Met inbegrip van de overige mutaties ontstaat er een meerjarig begrotingsbeeld met de navolgende uitkomsten:

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo begroting 2014	€ 516.631 N	€ 516.631 N	€ 516.631 N	€ 516.631 N	€ 516.631 N
Autonome effecten, beleid en bezuinigingen als opgenomen in MJB 2014*		€ 274.400 V	€ 450.800 V	€ 518.800 V	€ 518.800 V
Inzet algemene reserve	€ 619.400 V				
Saldo MJB 2014 e.v.	€ 102.769 V	€ 242.231 N	€ 65.831 N	€ 2.169 V	€ 2.169 V
<i>Mutaties t.o.v. bovenstaande MJB</i>					
Vaststellingen ovk. KNSF	€ 13.372.000 N	€ 892.000 N	€ 1.334.000 N	€ 1.084.000 N	€ 1.084.000 N
NJN 2013 structureel		€ 27.685 N	€ 27.685 N	€ 27.685 N	€ 27.685 N
Aanpassing OZB		€ 450.000 V	€ 16.800 N	€ 16.800 N	€ 16.800 N
Verlaging afvalstoffenheffing		€ 170.000 N			
Outrekking reserve afvalstoffenheffing		€ 170.000 V			
Saldo MJB 2015 e.v.	€ 13.296.916 N	€ 745.316 N	€ 1.444.316 N	€ 1.126.316 N	€ 1.126.316 N

De verschillen tussen 2015 en 2016 betreffen de volgende:

PROGRAMMA	OMSCHRIJVING	BEDRAG
	Bezuinigingsplan:	
1	Vrijval ARHI kosten	V 75.000
2	Gefaseerde afbouw bijdrage Veiligheidsregio	V 66.000
8	Vervallen eenmalige verlaging afvalstoffenheffing door inzet reserve	V 170.000
10	Rentelasten Hoofdlijnenakkoord	N 665.000
10	Rentebaten hoofdlijnenakkoord	V 223.000
10	Vervallen onttrekking reserve afvalstoffenheffing i.v.m. tariefsverlaging	N 170.000
10	OZB-aanpassing tot toelatingsdrempel artikel 12	N 450.000
10	OZB 2015 en 2016 +2% conform MJB 2014	V 50.000
	Totaal nadeel 2016 t.o.v. 2015	N 699.000

De verschillen tussen 2016 en 2017 betreffen de volgende:

PROGRAMMA	OMSCHRIJVING	BEDRAG
2.	Gefaseerde afbouw bijdrage Veiligheidsregio	V 68.000
10.	Vervallen lagere OZB baten KNSF terrein	V 250.000
	Totaal voordeel 2017 t.o.v. 2016	V 318.000

Er zijn nog geen verschillen tussen 2017 en 2018 te vermelden.

Kort gesteld komt het erop neer dat bij het (gewijzigd) vaststellen van de begroting 2014/2015 de tekorten als gevolg van de afspraken uit de Vaststellingsovereenkomst zodanig zijn opgelopen dat de gemeente niets anders restte dan bij de beheerders van het gemeentefonds aanvullende steun te vragen.

Jaarrekening 2012 /2013

Het jaar **2012** voor reservemutaties en voor bestemming sluit af met een nadelig resultaat van € 1.267.447 (begroot € 1.655.000 nadelig). Na reservemutaties komt het resultaat uit op € 1.013.588 voordelig (in 2011 € 807.225 nadelig). Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

De oorzaak van deze omslag komt voornamelijk door vrijval van een aantal voorzieningen dat volgens de accountant niet voldoende onderbouwd was.

In het kader van het onderzoek artikel 12 heeft – net als bij de begroting 2015 - nog geen diepgaand inhoudelijk onderzoek van de jaarrekening 2013 plaatsgevonden. Voor zover nodig geschiedt dit gaande het artikel 12 traject.

De eerste bevindingen luiden:

De jaarrekening **2013** is afgesloten met een positief resultaat van € 3.346.879. Na reservemutaties komt het resultaat uit op € 2.464.254 voordelig. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Het saldo reservemutaties is € 882.625. De (in omvang) belangrijkste mutaties zijn:

Ten laste van de reserves:

Uitgaven Spieringbrug	€ 450.000	reserve bruggen
Uitgaven onderhoud wegen	€ 156.696	reserve wegen
Uitgaven A1/A6	€ 258.695	reserve grote projecten

Ten gunste van de reserve grote projecten:

Storting	€ 1.500.000
Storting Spieringbrug	€ 96.165

Het rekeningresultaat is in belangrijke mate positief beïnvloed door afspraken die zijn gemaakt in verband met de realisatie van de A1/A6. De vergoeding bestaat uit

- a. Een bedrag van € 1,5 miljoen wordt door Rijkswaterstaat (RWS) betaald op basis van facturen die de gemeente Muiden gedurende de looptijd van het project maakt.
- b. Een bedrag van € 1,0 miljoen, waaraan geen verdere voorwaarden zijn gesteld. De gemeente zet dit bedrag in voor in het verleden gemaakte kosten en
- c. SAA1 heeft gemeente Muiden toegezegd om voor de inzet van de gemeente Muiden voor haar betrokkenheid bij het project, een bijdrage in de kosten te verlenen van € 3.225.000. Hoewel geen voorwaarden aan deze bijdrage zijn verbonden die aangeven wanneer deze bate als gerealiseerd bestempeld moet worden, ligt aan de wijze van besteding wel een overeenkomst ten grondslag.

Het resultaat is negatief beïnvloed door de afspraak uit de vaststellingsovereenkomst over de Krijgsman inzake de aanpassing WOZ waarde KNSF terrein. De ozb aanslagen van de afgelopen jaren zijn gecorrigeerd. Dit heeft een negatief effect van € 1.785.000. Hiertegenover staat een aanpassing van de algemene uitkering van € 806.000,-

Er wordt voor € 3.811.789,- (in 2014) aan de algemene reserve onttrokken en o.a. toegevoegd aan de reserve grote projecten en de bestemmingsreserve wegen. Volgens de gemeente zitten in het voordelig resultaat namelijk enkele geormerkte gelden die formeel in 2013 moeten worden verantwoord, maar in 2014 op basis van verplichtingen uit overeenkomsten beschikbaar moeten blijven. Deze middelen worden in 2014 bij begrotingswijziging weer aan de algemene reserve onttrokken.

Saldo volgens de jaarrekening per 31/12/2013 is:	
Algemene reserve	€ 815.000,-
(balans per 31/12/2013)	
Bij: Nog te bestemmen resultaat	€ 2.464.000,-
(balans per 31/12/2013)	
Af: resultaatbestemming	€ 3.811.789,- **
<u>(2^e begrotingswijziging 2014)</u>	
Algemene reserve <i>negatief</i>	€ 532.789,-

** SPECIFICATIE

9.475	onderhoud bruggen
11.000	onderhoud speeltoestellen
35.200	participatiebudget
26.000	uitvoering jeugdzorg
29.000	brede impuls
16.984	transitie jeugdzorg
3.225.000	kosten gemeente inzake a1 a6
10.000	onderzoek begraafplaats
49.130	maatregelen opgebaar vervoer
400.000	reserve sociaal domein
3.811.789	totaal

in de begrotingswijziging zijn de kosten gemeente
inzake a1 a6 verlaagd met € 725.000
en gestort in reserve wegen

De accountant heeft een goedkeurend oordeel inzake de
getrouwheid inzake de jaarrekening en een beperking inzake
rechtmatigheid. In de jaarrekening zijn lasten en balansmutaties
verantwoord voor een bedrag van € 230.000, die niet in
overeenstemming met de EU- aanbestedingsrichtlijnen tot stand
zijn gekomen. Het betreft hier een ICT-dienstverlening door
Weesp die met de destijds op handen zijnde fusie niet was
aanbesteed.

Risico's

De gemeente benoemt een aantal risico's, maar de voornaamste
zitten in de ontwikkelingen van het terrein De Krijgsman,
naweeën Bloemendalerpolder en het nog niet geheel inzichtelijk
hebben van de onderhoudssituatie bij de wegen.
Voor dit laatste laat de gemeente op dit moment door een externe
plannen opstellen om de stand van zaken op dit onderdeel helder
te krijgen.

Conclusie financiële positie

Dit hoofdstuk geeft weer dat de financiële toekomst van Muiden -
na het sluiten van de overeenkomst met de KNSF over de
Krijgsman - ronduit slecht is. De gemeente zit diep in de rode
cijfers, hoofdzakelijk als gevolg van de VOK. Extra financiële steun
vanuit het gemeentefonds lijkt daarbij onontbeerlijk.

Provinciaal toezicht

Algemeen

Op grond van de Gemeentewet houden GS toezicht op de financiële positie van gemeenten. De wettelijke bepalingen vinden sinds 2014 hun uitwerking in het Gemeenschappelijk Financieel toezichtkader *Kwestie van evenwicht*. Het beleid van de provincie is erop gericht om een gezond financieel beleid bij de gemeente te bevorderen met in achtneming van de autonomie van de gemeenten. De gemeenteraad is immers de eerstverantwoordelijke voor een gezond financieel beleid.

Het provinciaal toezicht zoals dat in NH wordt uitgevoerd laat zich het beste kenschetsen in de kernwoorden 'vertrouwen en partnership'. In de praktijk betekent dit dat de provincie, zo nodig of gewenst, al in een vroegtijdig stadium gesprekspartner is van de gemeente om financiële problemen te voorkomen.

Ambtelijk worden goede contacten onderhouden met de gemeentelijke organisatie. In het algemeen is dit een continue proces. Dit betekent dat de provincie niet alleen bij de begroting, maar het gehele jaar, goed op de hoogte is van de financiële gang van zaken bij de gemeenten.

Indien noodzakelijk wordt opgeschaald naar bestuurlijk niveau.

Op verzoek verzorgen toezichtambtenaren presentaties in gemeenteraad of (vooral) financiële raadscommissies om daar uitleg te geven over hun taak en werkwijze en hun beoordeling van de financiën van de betreffende gemeente.

Muiden

Voor de gemeente Muiden is de werkwijze de afgelopen jaren niet anders geweest. Vanwege de financiële problematieken bij Muiden heeft de afgelopen jaren regelmatig bestuurlijk contact plaatsgevonden. Zowel het ontbreken van het structurele en reële begrotingsevenwicht als de perikelen rondom de herindeling, alsmede het conflict met de KNSF waren daarbij de voornaamste gespreksonderwerpen.

Met name de ontwikkelingen rondom het KNSF dossier hebben de gemoederen behoorlijk bezig gehouden. Diverse actoren waren op het speelveld actief en meerdere belangen vroegen de aandacht. Daarbij is vooral ook gekeken of een oplossing kon worden gevonden die de ingeslagen weg tot fusie met de gemeenten Naarden en Bussum niet zou frustreren.

Gelet op de omvang van het ontstane tekort als gevolg van de vaststellingsovereenkomst, is ervoor gekozen om die oplossing - na overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) - te vinden via een verzoek om aanvullende steun uit het Gemeentefonds.

In het vertrouwen dat via deze procedure een passende oplossing kan worden gevonden voor de financiële problemen van de gemeente hebben wij na ampele overwegingen onze goedkeuring gehecht aan de (gewijzigde) begrotingen 2014 en 2015. Daarbij hebben wij wel aangegeven dat de gemeente er rekening mee diende te houden dat de fondsbeheerders hebben aangegeven dat zij de vaststaande criteria bij de behandeling

artikel 12 ook voor Muiden zullen laten gelden, hetgeen betekent dat een aantal posten naar verwachting voor correctie in aanmerking zal komen en dat dus aan de goedkeuring van deze begrotingen – waarin de consequenties van de VOK financieel waren verwerkt - geen verwachtingen konden worden ontleend over de hoogte van de eventueel toe te kennen aanvullende uitkering uit het Gemeentefonds. Tevens hebben wij opmerkingen gemaakt dat met de VOK dit dossier nog niet geheel risicovrij is geworden en dat er mogelijk nog een aanvullende blik aangaande mogelijke staatssteun zal moeten volgen.

In bestuurlijk overleg op 18 februari 2014 en tijdens de behandeling van de voorgelegde begrotingen 2014 en 2015 in de opmaat naar een verzoek om aanvullende steun is tevens helderheid geschapen over de bedoeling en inhoud van het zgn. amendement Van Beek. Wij hebben daarbij kenbaar gemaakt dat Muiden in het artikel 12 traject wordt behandeld als ware zij een zelfstandige gemeente gebleven. Bij de berekening van de toe te kennen uitkering betekent dit o.m. dat minimaal voor een periode van 10 jaar een OZB tarief van in ieder geval 120% van het landelijke gemiddelde door de inspectie zal worden gehanteerd. Muiden kon echter volstaan met het verhogen van de OZB enkel voor het jaar 2015, omdat zij per 1-1-16 opgaat in een nieuwe gemeente. De raad van die gemeente stelt bij de begroting 2016 een nieuw noodzakelijk OZB niveau vast.

Een en ander neemt niet weg dat mogelijke correctieposten binnen de criteria van artikel 12 op andere onderdelen dan de OZB ook nog tot een restschade kunnen leiden. Mocht dit het geval zijn dan zijn wij bereid mee te helpen zoeken naar een oplossing teneinde het fusietraject niet te vertragen.

Documentbeheer

**EINDE
DOCUMENT**